Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

zo 7. júla 2016*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Spoločná poľnohospodárska politika — Nariadenie (ES) č. 1698/2005 — Nariadenie (EÚ) č. 65/2011 — Financovanie z EPPFRV — Podpora rozvoja vidieka — Pravidlá pre oprávnenosť operácií a výdavkov — Časová podmienka — Úplné vylúčenie — Zníženie pomoci“

Vo veci C-111/15,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Upravno sodišče (Správny súd, Slovinsko) z 10. februára 2015 a doručený Súdnemu dvoru 4. marca 2015, ktorý súvisí s konaním:

Občina Gorje

proti

Republika Slovenija,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda piatej komory J. L. da Cruz Vilaça, sudcovia F. Biltgen, A. Borg Barthet, E. Levits (spravodajca) a M. Berger,

generálny advokát: H. Saugmandsgaard Øe,

tajomník: M. Aleksejev, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 28. januára 2016,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

— Občina Gorje, v zastúpení: A. Mužina, odvetnik,

— slovinská vláda, v zastúpení: V. Klemenc, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci B. Jovin Hrastnik, právna poradkyňa,

— poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,

— vláda Spojeného kráľovstva, v zastúpení: S. Simmons, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci G. Facenna, QC,

— Európska komisia, v zastúpení: J. Aquilina a B. Rous Demiri, splnomocnené zástupkyne,

* Jazyk konania: slovinčina.

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 20. apríla 2016,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 71 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 z 20. septembra 2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) (Ú. v. EÚ L 277, 2005, s. 1).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu, ktorého účastníkmi sú Občina Gorje (Obec Gorje) a Republika Slovenija (Slovinská republika) a ktorý sa týka zamietnutia žiadosti Obce Gorje o vyplatenie podpory na základe programu rozvoja vidieka spolufinancovaného Európskym poľnohospodárskym fondom pre rozvoj vidieka (EPFRV).

Právny rámec

Právo Únie

3 Odôvodnenie 61 nariadenia č. 1698/2005 znelo:

„V súlade so zásadou subsidiarity, a ak výnimky nestanovujú inak, oprávnenosť výdavkov by mali upravovať príslušné vnútroštátne pravidlá.“

4 Podľa článku 71 tohto nariadenia:

„1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 39 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1290/2005, sú výdavky oprávnené na príspevok z EPFRV, ak platobná agentúra skutočne vyplatí príslušnú pomoc medzi 1. januárom 2007 a 31. decembrom 2015. Spolufinancované operácie by sa nemali ukončiť pred dátumom vzniku oprávnenia.

Nové výdavky pridané v čase úpravy programu uvedenej v článku 19 sú oprávnené odo dňa, keď Komisia prijme žiadosť o úpravu programu.

2. Výdavky sú oprávnené na príspevok z EPFRV, iba ak sa vynaložili na operácie, o ktorých v súlade s výberovými kritériami stanovenými príslušným subjektom rozhodol riadiaci orgán príslušného programu alebo o ktorých sa rozhodlo na základe jeho zodpovednosti.

3. Pravidlá pre oprávnenosť výdavkov sa stanovujú na vnútroštátnej úrovni a podliehajú osobitným podmienkam ustanoveným týmto nariadením pre niektoré opatrenia rozvoja vidieka.

…“

5 Článok 74 ods. 1 uvedeného nariadenia stanovoval:

„Členské štáty prijmú všetky právne a správne opatrenia…, aby zabezpečili účinnú ochranu finančných záujmov [Únie].“

6 Nariadenie č. 1698/2005 bolo predmetom dvoch po sebe nasledujúcich vykonávacích nariadení. Išlo o nariadenie Komisie (ES) č. 1975/2006 zo 7. decembra 2006 (Ú. v. EÚ L 368, 2006, s. 74) a neskôr o nariadenie Komisie (EÚ) č. 65/2011 z 27. januára 2011 (Ú. v. EÚ L 25, 2011, s. 8), ktoré zrušilo predchádzajúce nariadenie.

7 Článok 30 nariadenia (ES) č. 65/2011 stanovoval:

„1. Platby sa počítajú na základe oprávnenosti počas administratívnych kontrol.

Členský štát preskúma žiadosť o platbu, ktorú prijal od príjemcu, a určí sumy podpory, na ktoré má príjemca nárok. Členský štát určí:

a) sumu, ktorá sa má vyplatiť príjemcovi výlučne na základe žiadosti o platbu;

b) sumu, ktorá sa má vyplatiť príjemcovi po preskúmaní oprávnenosti žiadosti o platbu.

Ak suma určená podľa písmena a) prevýši sumu určenú podľa písmena b) o viac ako 3 %, suma určená podľa písmena b) sa zníži. Toto zníženie sa rovná rozdielu medzi týmito dvoma sumami.

Ak však príjemca môže dokázať, že k zahrnutiu neoprávnenej sumy nedošlo jeho vinou, výška sumy sa nezníži.

2. V prípade, že sa zistí, že príjemca úmyselne vyhlásil nepravdivé skutočnosti, príslušná operácia sa vylúči z poskytovania podpory z fondu EPFRV a všetky prostriedky vyplatené na účel konkrétnej operácie sa vrátia. Okrem toho sa príjemca vylúči z poskytovania podpory v rámci tohto opatrenia na príslušný kalendárny rok zistenia a na nasledujúci kalendárny rok.

…“

8 Podľa článku 34 tohto nariadenia:

„1. Nariadenie (ES) č. 1975/2006 sa zrušuje s účinnosťou od 1. januára 2011.

Naďalej sa však uplatňuje v súvislosti so žiadosťami o platbu, ktoré boli predložené pred 1. januárom 2011.

…“

Slovinské právo

9 Zakon o kmetijstvu (zákon o poľnohospodárstve, *Uradni list RS*, št. 45/2008, 57/2012, 90/2012, ďalej len „ZKme-1“) uvádza všeobecné ustanovenia v oblasti rozvoja vidieka.

10 Podľa § 10 ZKme-1:

„Vláda v súlade s plánovacou dokumentáciou prijíma ustanovenia týkajúce sa vykonávania opatrení poľnohospodárskej politiky.“

11 § 12 tohto zákona spresňuje:

„S cieľom vykonať opatrenia na rozvoj vidieka vláda stanoví:

— typ opatrení, podmienok, oprávnení, kritérií a postupov pre zavedenie a vykonanie konkrétnych opatrení na rozvoj vidieka,

— zdroje určené na konkrétne opatrenia na rozvoj vidieka.“

12 Pokiaľ ide o rozhodnutie o oprávnenosti pomoci, § 53 ods. 1 ZKme-1 stanovuje:

„Príslušný orgán vydá žiadateľovi rozhodnutie o nároku na získanie finančných prostriedkov, ak jeho žiadosť spĺňa podmienky stanovené uplatniteľnými právnymi predpismi a oznámením o vyhlásení verejného obstarávania a požadované zdroje boli vynaložené na tento účel.“

13 Pokiaľ ide o žiadosti o pomoc, § 56 ods. 4 ZKme-1 je formulovaný takto:

„Orgán rozhodne o zamietnutí žiadosti, ktorá nespĺňa podmienky stanovené v právnych predpisoch, vo výzve na predkladanie žiadostí o finančné prostriedky alebo v rozhodnutí o nároku na získanie finančných prostriedkov.“

14 Na základe ZKme-1 slovinská vláda prijala Uredba o ukrepih 1., 3. in 4. osi Programa razvoja podeželja Republike Slovenije za obdobje 2007 – 2013 v letih 2010 – 2013 (nariadenie o opatreniach osí 1, 3 a 4 Programu rozvoja vidieka na obdobie rokov 2007 až 2013, *Uradni list RS*, št. 40/2010, 85/2010, ďalej len „nariadenie PRV“).

15 Podľa § 79 ods. 4 nariadenia PRV:

„Oprávnenými investičnými výdavkami sú iba výdavky vynaložené medzi dňom prijatia rozhodnutia o nároku na získanie finančných prostriedkov a ukončením investičného projektu, alebo najneskôr do 30. júna 2015. Za prvý vynaložený výdavok sa považuje prípadné prijatie záväzku prijímateľom v rámci poskytnutých finančných prostriedkov (uzatvorenie akejkoľvek zmluvy, objednávka materiálov, zariadení, služieb alebo prác).“

16 Ministerstvo poľnohospodárstva, lesníctva a výživy Slovinskej republiky na základe nariadenia PRV uverejnilo výzvu na predkladanie žiadostí o finančné prostriedky v rámci opatrenia 322 „Obnova a rozvoj dedín“ (ďalej len „oznámenie o verejnom obstarávaní“).

17 Pod názvom „Podmienky oprávnenosti, ktoré musia byť splnené pri podaní žiadosti o finančné prostriedky“, kapitola IV/1 tejto výzvy na predkladanie žiadostí o finančné prostriedky vo svojom bode 1 hlavy „Investície“ uvádza:

„Investícia sa nemohla začať realizovať pred prijatím rozhodnutia o nároku na získanie finančných prostriedkov.“

18 V bode 3 Kapitoly VI výzvy na predkladanie žiadostí o finančné prostriedky sa uvádza:

„V súlade s § 79 nariadenia PRV sú oprávnenými investičnými výdavkami výdavky vynaložené medzi dňom prijatia rozhodnutia o nároku na získanie finančných prostriedkov a ukončením investičného projektu, alebo najneskôr do 30. júna 2015.“

19 Body 4 a 5 kapitoly VI výzvy na predkladanie žiadostí o finančné prostriedky stanovujú:

„4. Na podporu sú oprávnené aj prípadné všeobecné náklady alebo výdavky súvisiace s prípravou žiadosti, získaním dokumentácie týkajúcej sa výstavby a podaním žiadostí o príspevok, vynaložené po 1. januári 2007 až do predloženia poslednej žiadosti o platbu príspevku. Žiadateľ nemôže začať s prácami ani prijať akýkoľvek záväzok na základe prípadne poskytnutých finančných prostriedkov pred dňom, kedy sa výdavky stávajú oprávnenými.

5. V súlade s § 79 nariadenia PRV sa za prvý vynaložený výdavok považuje prípadné prijatie akéhokoľvek záväzku prijímateľom v rámci poskytnutých finančných prostriedkov (uzatvorenie akejkoľvek zmluvy, objednávka materiálov, zariadení, služieb alebo prác). Žiadateľ však môže začať

s výberovým konaním v súlade s právnou úpravou verejného obstarávania, pričom však nemôže s úspešným uchádzačom uzavrieť zmluvu pred prijatím rozhodnutia o nároku na získanie finančných prostriedkov.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

20 Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja (Agentúra Slovinskej republiky pre poľnohospodársky trh a rozvoj vidieka, ďalej len „Agentúra“) uverejnila výzvy na predkladanie žiadostí o finančné prostriedky na opatrenia obnovy a rozvoja dedín v rámci programu rozvoja vidieka Slovinskej republiky na obdobie rokov 2007 až 2013.

21 Dňa 19. augusta 2010 podala Obec Gorje v rámci tejto výzvy na predkladanie žiadostí o finančné prostriedky žiadosť o finančnú pomoc na účely spolufinancovania z EPFRV projektu úpravy budovy, ktorej je Obec Gorje spoluvlastníčkou.

22 Pred podaním svojej žiadosti o finančnú pomoc Obec Gorje organizovala verejné obstarávanie, v ktorom bol vybratý dodávateľ prác. Dňa 12. júla 2010 Obec Gorje uzavrela s touto spoločnosťou dve zmluvy, v ktorých bola dohodnutá odkladacia podmienka, podľa ktorej sa tieto zmluvy stanú účinnými, iba ak projekt Obce Gorje bude oprávnený na získanie finančných prostriedkov v programe rozvoja vidieka.

23 Dňa 19. októbra 2010 Agentúra prijala rozhodnutie o projekte Obce Gorje a priznala jej spolufinancovanie na základe tohto programu v sume 128 200,52 eura.

24 Po tom, čo Obec Gorje 1. júna 2011 podala žiadosť o platbu sumy, ktorá jej bola poskytnutá, Agentúra vykonala kontrolu na mieste, kde sa vykonávali úpravy budovy. Na základe stavebného denníka Agentúra konštatovala, že s demontážnymi prácami na streche budovy sa začalo 16. augusta 2010.

25 ZKme-1, ako aj výzva na predkladanie žiadostí o finančné prostriedky uvádzali, že na spolufinancovanie prostredníctvom EPFRV sú oprávnené len výdavky vynaložené po prijatí rozhodnutia o poskytnutí podpory.

26 Preto rozhodnutím z 3. novembra 2011 Agentúra odmietla vykonať platbu celej podpory na renováciu spornú vo veci samej.

27 Vnútroštátnemu súdu bola po prvýkrát doručená žaloba Obce Gorje smerujúca k zrušeniu rozhodnutia z 3. novembra 2011. Po vyhovení tejto žalobe Upravno sodišče (Správny súd, Slovinsko) vrátil vec Agentúre na nové rozhodnutie.

28 Dňa 25. apríla 2013 Agentúra po druhýkrát odmietla vykonať platbu podpory poskytnutej rozhodnutím z 19. októbra 2010. Obec Gorje opätovne namietala voči tomuto odmietnutiu pred vnútroštátnym súdom.

29 V podstate Obec Gorje na jednej strane uvádza, že podmienky oprávnenosti, ktoré uplatňuje Agentúra, sú prísnejšie než podmienky stanovené nariadením č. 1698/2005. Na druhej strane pred podaním žiadosti o podporu začali iba práce vykonávané na podnetu spoluvlastníka renovovanej budovy, keďže Obec Gorje uzavrela zmluvy na renováciu s podmienkou poskytnutia predmetnej podpory.

30 Vnútroštátny súd sa preto pýta na zlučiteľnosť vnútroštátnych ustanovení v rozsahu, v akom stanovujú z časového hľadiska prísnejšie podmienky oprávnenosti, než sú podmienky, ktoré vyplývajú z nariadenia č. 1698/2005. Okrem toho chcú vedieť, či uvedené nariadenie umožňuje vnútroštátnym orgánom v prípade neoprávnenosti určitých výdavkov zamietnuť celú žiadosť o spolufinancovanie, alebo či je taká sankcia príliš prísna.

31 Za týchto podmienok Upravno sodišče (Správny súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa nariadenie č. 1698/2005 a najmä jeho článok 71 ods. 3, v zmysle ktorého sa pravidlá pre oprávnenosť výdavkov stanovujú na vnútroštátnej úrovni a podliehajú osobitným podmienkam ustanoveným týmto nariadením pre niektoré opatrenia rozvoja vidieka, vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave podľa § 79 ods. 4 [nariadenia PRV] a podľa kapitoly VI bodu 3 výzvy na predkladanie žiadostí o finančné prostriedky, na základe ktorej sú oprávnenými investičnými výdavkami iba náklady vynaložené po prijatí rozhodnutia o nároku na získanie finančných prostriedkov (až do ukončenia investície alebo najneskôr do 30. júna 2015)?

2. V prípade zápornej odpovede na prvú prejudiciálnu otázku, má sa nariadenie č. 1698/2005 a najmä jeho článok 71 ods. 3 vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave podľa § 56 ods. 4 [ZKme-1], na základe ktorého sa v celom rozsahu zamieta žiadosť nespĺňajúca podmienky uvedené v § 79 ods. 4 nariadenia PRV o oprávnených investičných výdavkoch, vynaložených po prijatí príslušného rozhodnutia?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

32 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 71 nariadenia č. 1698/2005 má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je právna úprava vo veci samej, podľa ktorej sú výdavkami oprávnenými na účasť v EPFRV v rámci spolufinancovania operácie rozvoja vidieka, o ktorej rozhodol riadiaci orgán príslušného programu rozvoja vidieka alebo o ktorých sa rozhodlo na základe jeho zodpovednosti, iba výdavky vynaložené po prijatí rozhodnutia o poskytnutí takejto podpory.

33 Tento súd najmä zastáva názor, že sporná vnútroštátna právna úprava stanovuje v oblasti spolufinancovania opatrení rozvoja vidieka podstatne reštriktívnejšie podmienky než nariadenie č. 1698/2005 a že by preto mohla porušovať jeho ustanovenia.

34 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že hoci ustanovenia nariadenia majú z dôvodu svojej povahy a funkcie v systéme prameňov práva Únie vo všeobecnosti bezprostredný účinok vo vnútroštátnych právnych poriadkoch bez toho, aby vnútroštátne orgány museli prijať vykonávacie opatrenia, niektoré ich ustanovenia môžu na svoje uplatnenie vyžadovať, aby členské štáty prijali vykonávacie opatrenia (rozsudok z 25. októbra 2012, Ketelä, C-592/11, EU:C:2012:673, bod 35; uznesenie zo 16. januára 2014, Dél-Zempléni Nektár Leader Nonprofit, C-24/13, EU:C:2014:40, bod 14, a rozsudok z 15. mája 2014, Szatmári Malom, C-135/13, EU:C:2014:327, bod 54).

35 Okrem toho je nesporné, že členské štáty môžu prijímať vykonávacie opatrenia k nariadeniu v prípade, ak tieto opatrenia neobmedzujú jeho priamu uplatniteľnosť, nezastierajú jeho povahu ako práva Únie a spresňujú, že sa nimi vykonáva voľná úvaha v rozsahu vymedzenom týmto nariadením, pričom zostávajú v medziach stanovených jeho ustanoveniami (rozsudky z 25. októbra 2012, Ketelä, C-592/11, EU:C:2012:673, bod 36, a z 15. mája 2014, Szatmári Malom, C-135/13, EU:C:2014:327, bod 55).

36 Vychádzajúc z príslušných ustanovení dotknutého nariadenia vykladaných s ohľadom na jeho ciele, treba určiť, či tieto ustanovenia zakazujú, ukladajú alebo umožňujú členským štátom vydať niektoré vykonávacie opatrenia a či, najmä v tomto poslednom uvedenom prípade, dotknuté opatrenie spadá do rámca voľnej úvahy priznanej každému členskému štátu (rozsudok z 25. októbra 2012, Ketelä, C-592/11, EU:C:2012:673, bod 37).

37 Po prvé, pokiaľ ide o relevantné ustanovenia predmetného nariadenia, treba na jednej strane pripomenúť, že podľa článku 71 ods. 3 uvedeného nariadenia sú pravidlá pre oprávnenosť výdavkov v zásade stanovené na vnútroštátnej úrovni, s výhradou osobitných podmienok ustanovených predmetným nariadením pre niektoré opatrenia rozvoja vidieka (pozri najmä rozsudok z 15. mája 2014, Szatmári Malom, C-135/13, EU:C:2014:327, bod 27).

38 Na druhej strane článok 71 ods. 1 a 2 nariadenia č. 1698/2005 stanovuje, že „spolufinancované operácie by sa nemali ukončiť pred dátumom vzniku oprávnenia“, čiže pred 1. januárom 2007, a že výdavky sú oprávnené iba vtedy, ak sa vynaložili na operácie, o ktorých rozhodol riadiaci orgán príslušného programu rozvoja vidieka alebo o ktorých sa rozhodlo na základe jeho zodpovednosti.

39 Z vyššie uvedeného vyplýva, že keďže odsek 3 toho istého článku udeľuje členským štátom zásadnú právomoc na stanovenie pravidiel pre oprávnenosť výdavkov, treba konštatovať, že uvedené členské štáty môžu stanoviť podmienku oprávnenosti výdavkov spojenú najmä s tou okolnosťou, že tieto výdavky sa vynaložili po schválení žiadosti o podporu.

40 Tomuto výkladu nasvedčuje skutočnosť, že taká podmienka je súčasťou realizácie zásady určenia výdavkov na určitú operáciu, ktorá je uvedená v článku 71 ods. 2 nariadenia č. 1698/2005.

41 Po druhé, pokiaľ ide o cieľ nariadenia č. 1698/2005, treba poznamenať, že podľa jeho piateho odôvodnenia je ním rozvoj vidieka. Preto podmienka obmedzujúca oprávnenosť výdavkov týkajúcich sa spolufinancovanej operácie len na výdavky vynaložené po rozhodnutí o poskytnutí podpory je primeraná tomuto cieľu, keďže zabezpečuje, ako to konštatoval generálny advokát v bode 50 svojich návrhov, optimalizovanejšie prideľovanie finančných prostriedkov EPFRV. Na jednej strane taká podmienka umožňuje lepšie zacieliť prideľovanie finančných prostriedkov tým, že zníži riziká spojené so zmenou okolností, ku ktorým by mohlo dôjsť medzi dátumom vynaloženia výdavkov a dátumom prijatia rozhodnutia o poskytnutí. Na druhej strane uvedená podmienka umožňuje znížiť riziko, že finančné prostriedky budú poskytnuté na investície, na realizáciu ktorých verejná podpora nie je potrebná, keďže tieto investície sa už vykonávali, alebo dokončovali, pred poskytnutím pomoci.

42 Okrem toho treba poznamenať, že podľa článku 74 ods. 1 nariadenia č. 1698/2005 členské štáty prijmú všetky právne a správne opatrenia, aby zabezpečili účinnú ochranu finančných záujmov Únie. Pokiaľ sa podpora vypláca z EPFRV na výdavky, ktoré boli vynaložené pred samotným prijatím rozhodnutia o poskytnutí, overenie relevantnosti takýchto výdavkov by sa z tohto dôvodu mohlo sťažiť, takže účinnosť takejto ochrany by mohla byť oslabená.

43 Po tretie z návrhu na začatie prejudiciálneho konania nevyplýva, že vnútroštátna právna úprava vo veci samej bráni priamemu uplatneniu alebo zastiera povahu nariadenia č. 1698/2005 ako práva Únie. Naopak, § 12 ZKme-1 stanovuje, že s cieľom vykonať opatrenia na rozvoj vidieka vláda stanoví typ opatrení, podmienok, oprávnení, kritérií a postupov pre zavedenie a vykonanie konkrétnych opatrení na rozvoj vidieka. V každom prípade prislúcha vnútroštátnemu súdu, aby v tejto súvislosti vykonal potrebné overenia.

44 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba konštatovať, že s výhradou uvedených overení Slovinská republika tým, že stanovila, že iba výdavky vynaložené na operáciu vybranú na spolufinancovanie z EPFRV, uskutočnené po prijatí rozhodnutia o poskytnutí podpory, sú oprávnené na uvedené spolufinancovanie, neprekročila mieru voľnej úvahy, ktorú jej poskytuje nariadenie č. 1698/2005.

45 Z toho vyplýva, že článok 71 nariadenia č. 1698/2005 sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je právna úprava vo veci samej, podľa ktorej sú výdavkami oprávnenými na účasť v EPFRV v rámci spolufinancovania operácie, o ktorej rozhodol riadiaci orgán príslušného programu rozvoja vidieka alebo o ktorej sa rozhodlo na základe jeho zodpovednosti, iba výdavky vynaložené po prijatí rozhodnutia o poskytnutí takejto podpory.

O druhej otázke

46 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 71 ods. 3 nariadenia č. 1698/2005 má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je právna úprava vo veci samej, ktorá stanovuje zamietnutie žiadosti o platbu súvisiacu s operáciou schválenou na spolufinancovanie z EPFRV v celom rozsahu, pokiaľ niektoré výdavky vynaložené na túto operáciu boli uskutočnené pred prijatím rozhodnutia o poskytnutí takejto podpory.

47 V tejto súvislosti treba poznamenať, že ako vyplýva z bodov 38 a 39 tohto rozsudku, článok 71 ods. 2 a 3 nariadenia č. 1698/2005 v ktorom sa uvádza, že výdavky sú oprávnené na spolufinancovanie z EPFRV iba vtedy, ak sa vynaložili na operácie, o ktorých rozhodol riadiaci orgán príslušného programu rozvoja vidieka alebo o ktorých sa rozhodlo na základe jeho zodpovednosti, v zásade zveruje členským štátom právomoc určiť pravidlá oprávnenosti výdavkov.

48 Hoci tieto ustanovenia stanovujú rámec týkajúci sa podmienok oprávnenosti výdavkov pre spolufinancovanie z EPFRV, ktoré môžu byť predmetom žiadosti o platbu, nespresňujú dôsledky nerešpektovania jednej z týchto podmienok, pokiaľ ide o rozsah platby.

49 Za týchto okolností treba zdôrazniť, že článok 30 nariadenia č. 65/2011 uplatniteľný podľa článku 34 ods. 1 toho istého nariadenia na žiadosti o platbu podané po 1. januári 2011 sa špecificky týka zníženia a vylúčenia výdavkov vynaložených na operácie, ktoré možno spolufinancovať z EPFRV.

50 Uvedený článok 30 v podstate vo svojom odseku 1 uvádza, že členské štáty preskúmajú žiadosť o platbu s cieľom určiť sumy podpory, na ktoré možno uplatniť nárok. Pokiaľ je suma, ktorú možno vyplatiť z dôvodu spolufinancovania z EPFRV výlučne na základe žiadosti o platbu vyššia o viac ako 3 % sumy, ktorú možno vyplatiť po preskúmaní oprávnenosti žiadosti o platbu, uplatní sa zníženie tejto poslednej uvedenej sumy zodpovedajúce rozdielu medzi týmito dvoma sumami.

51 Okrem toho článok 30 ods. 2 nariadenia č. 65/2011 uvádza, že akékoľvek úmyselne nepravdivé vyhlásenie príjemcu pomoci má za dôsledok, že príslušná operácia sa v celom jej rozsahu vylúči z poskytovania podpory z fondu EPFRV a všetky prostriedky vyplatené na účel tejto operácie sa vrátia.

52 V prejednávanej veci z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že určité výdavky vynaložené na operáciu vo veci samej boli uskutočnené pred prijatím rozhodnutia o poskytnutí podpory. Vnútroštátny súd okrem toho spresnil, že podľa vnútroštátnych ustanovení týkajúcich sa podmienok oprávnenosti výdavkov, a to § 56 ods. 4 ZKme-1 v spojení s § 79 ods. 4 nariadenia PRV, keďže jeden z výdavkov vynaložených na operáciu schválenú na spolufinancovanie z EPFRV bol uskutočnený pred prijatím rozhodnutia o poskytnutí podpory, príslušný orgán zamietol žiadosť o platbu týkajúcu sa celej operácie.

53 Ako zdôraznil generálny advokát v bode 79 svojich návrhov, členské štáty nemôžu uplatňovať takéto radikálne opatrenie vylúčenia platby na iné situácie, než uvádza článok 30 ods. 2 nariadenia č. 65/2011 týkajúci sa hypotézy úmyselne nepravdivého vyhlásenia príjemcu podpory. Vo všetkých ostatných prípadoch článok 30 tohto nariadenia stanovuje zníženie sumy podpory vypočítané v súlade s metódou predpísanou v odseku 1 tohto článku.

54 Takáto metóda, ktorá spočíva vo vylúčení výdavkov, ktoré nie sú oprávnené, teda za okolností konania vo veci samej tých výdavkov, ktoré boli vynaložené pred prijatím rozhodnutia o poskytnutí podpory, obsahuje odrádzajúci prvok, pretože skutočne zaplatená suma je znížená o sumu podstatne vyššiu, než je suma zodpovedajúca neoprávneným výdavkom. Za týchto okolností takáto metóda smeruje k predchádzaniu tzv. „efektu mŕtvej váhy“, pričom si zachováva proporcionálnu povahu, keďže oprávnené výdavky nie sú v celom rozsahu vylúčené z poskytnutia podpory.

55 Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy treba na druhú otázku odpovedať, že článok 71 ods. 3 nariadenia č. 1698/2005 v spojení s článkom 30 nariadenia č. 65/2011 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je právna úprava vo veci samej, ktorá stanovuje zamietnutie žiadosti o platbu súvisiacu s operáciou schválenou na spolufinancovanie z EPFRV v celom rozsahu, pokiaľ niektoré výdavky vynaložené na túto operáciu boli uskutočnené pred prijatím rozhodnutia o poskytnutí takejto podpory, keďže príjemca podpory nevyhlásil úmyselne nepravdivé skutočnosti vo svojej žiadosti o platbu.

O trovách

56 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

1. **Článok 71 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 z 20. septembra 2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je právna úprava vo veci samej, podľa ktorej sú výdavkami, ktoré môžu byť predmetom podpory z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka v rámci spolufinancovania operácie, o ktorej rozhodol riadiaci orgán príslušného programu rozvoja vidieka alebo o ktorej sa rozhodlo na základe jeho zodpovednosti, iba výdavky vynaložené po prijatí rozhodnutia o poskytnutí takejto podpory.**

2. **Článok 71 ods. 3 nariadenia č. 1698/2005 v spojení s článkom 30 nariadenia Komisie (EÚ) č. 65/2011 z 27. januára 2011 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, akou je právna úprava vo veci samej, ktorá stanovuje zamietnutie žiadosti o platbu súvisiacu s operáciou schválenou na spolufinancovanie z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka v celom rozsahu, pokiaľ niektoré výdavky vynaložené na túto operáciu boli uskutočnené pred prijatím rozhodnutia o poskytnutí takejto podpory, keďže príjemca podpory nevyhlásil úmyselne nepravdivé skutočnosti vo svojej žiadosti o platbu.**

Podpisy